

Werkgroep Jeugd

Kennisconsortium Destigmatisering en Sociale Inclusie

De inclusie van psychisch kwetsbare jongeren is een verantwoordelijkheid die bij iedereen ligt. Zolang we psychische kwetsbaarheid labelen als iets dat we enkel medisch of binnen een zorgcontext gaan oplossen, houden we een voedingsbodem voor stigma in stand.

Doel

De werkgroep Jeugd heeft een samenleving voor ogen waarin iedereen ertoe doet, waarin inclusie de norm is en waarin kinderen eerlijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen. We hebben als doel om ervaringen van stigmatisering onder kinderen en jongeren met psychische problemen tegen te gaan door kennis over effectieve destigmatisering bijeen te brengen en te duiden, te ontwikkelen en toe te passen, resulterend in veranderingen in attitude en gedrag.

Stigmatisering van kinderen en jongeren

Stigmatisering is een proces waarin een groep personen negatief wordt gelabeld, veroordeeld en uitgesloten. Mensen die psychische problemen hebben, behoren tot de meest gestigmatiseerde groepen in de samenleving. Over stigmatisering van de Nederlandse jeugd is nog relatief weinig bekend. We weten bijvoorbeeld weinig over de prevalentie. De mogelijke gevolgen geven echter reden om het als serieus probleem te benaderen.

Stigmatisering kan voor kinderen en jongeren leiden tot teruggetrokkenheid, schaamte en zelfstigma, wat op zijn beurt de ontwikkeling kan belemmeren. Het heeft grote invloed op het zelfbeeld en zelfvertrouwen. Het veroorzaakt gevoelens van minderwaardigheid en wantrouwen ten opzichte van de omgeving.

Je kunt je door stigmatisering onzichtbaar gaan voelen. Het isoleert je en zet je apart van andere mensen, wat zorgt voor eenzaamheid. Omgaan met eenzaamheid kan extra moeilijk zijn wanneer je last hebt van een psychische kwetsbaarheid. Het kan ook resulteren in verlies van zingeving: je verliest het gevoel dat je iets toevoegt en iets voor iemand anders kan betekenen.

Aannames en generalisaties zorgen binnen de hulpverlening voor een minder goede afstemming op de specifieke behoeften van een kind of jongere. Deze en andere gevolgen van stigma kunnen herstel of behandeling van psychische problemen bemoeilijken. Stigmatisering belemmert ook het vragen om hulp.

Activiteiten

De werkgroep is medeopsteller van het [Kennisdossier Destigmatisering van jongeren](#). Hierin wordt kennis over stigmatisering van jongeren met psychische problemen gebundeld. Blinde vlekken en hiaten in de kennis die bij de opbouw van het Kennisdossier zichtbaar werden, vormen de punten van de [Kennisagenda Destigmatisering van kinderen en jongeren met psychische problemen](#). De agendapunten zijn ofwel onderzoeksvragen, ofwel statements over wat aandacht, ontwikkeling of implementatie behoeft. Hiermee willen we de urgentie van de impact van stigma op de ontwikkeling van kinderen over het voetlicht brengen en anderen inspireren en stimuleren om in actie te komen. Het is een oproep aan alle partijen die het in hun vermogen hebben een bijdrage te leveren om de agendapunten te realiseren.

De kennisagenda is ook de basis voor verdere activiteiten van de werkgroep.

Daarnaast vindt er bij elke bijeenkomst kennisuitwisseling plaats o.a. door presentaties van lopende activiteiten en onderzoeken en het delen van andere actualiteiten.

Leden Werkgroep Jeugd *(per januari 2021)*

- Floor Scheepers / Sarah Durston - UMCU
- Els Mourits – Nederlands Jeugdinstituut
- Eline Koliijn – Samen Sterk zonder Stigma
- Szabinka Dudevsky - Hogeschool Rotterdam
- Lucas Heijs - Altrecht
- Roy Sjoers – Museum van de Geest
- Jeroen Lammers - Trimbosinstituut
- Yvonne Vanneste – NCJ
- Naomi den Besten – NJR
- Cecil Prins – GGZ Drenthe
- Anna van Spanje-Hennes – Lectoraat Jeugd (Hogeschool Utrecht)
- Sander Slootmaker – MIND
- Debora Reesink – MIND Young Academy / Diversion
- Sarita Sanches – Phrenos / Kennisconsortium Destigmatisering en sociale inclusie
- Sara van der Weerd / Maartje van den Essenburg – Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie

Wilt u bij de werkgroep aansluiten? Heeft u vragen?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Sara van der Weerd via s.vanderweerd@kenniscentrum-kjp.nl.